

Editorial

Revista
de
Girona

Les onades de la història

Montaigne va dir que «la vie est ondoyante», i a Josep Pla li agradava de repetir-ho. Aquesta successió d'onades que pugen i baixen es produeix indefectiblement en la vida individual de les persones i també en la vida col·lectiva de pobles i ciutats.

El cas de Girona és paradigmàtic d'aquest fenomen. En començar el segle XIX, quan ha assolit una certa plenitud demogràfica i econòmica, és assotada pels setges que l'enfonsen en una llarga depressió. A mitjan segle es revifa amb la industrialització, i a l'inici del segle XX viu l'eclosió literària i artística del modernisme i del noucentisme, però tot s'atura i es perd amb la irrupció de la primera dictadura. Els anys trenta, superada la repressió, torna a emergir sota el doble signe de la República i de l'autonomia per refer els ponts trencats i encetar noves iniciatives, però tot l'esforç es desfà en el no-res amb l'esclat de la guerra, el daltabaix de la postguerra i la foscor de la segona dictadura. Amb la recuperació democràtica, experimenta una transformació profunda i consolida una llarga etapa d'expansió i de progrés en tots els ordres, però perviu, en el fons, la realitat –i el mite– d'una Girona que a estones sembla adormida i que periòdicament es desperta per demostrar que, sota l'aparença de la mort, era viva per dins.

Els millors escriptors del primer terç del segle passat van trobar adjectius brillants i expressives metàfores per explicar reiteradament la paradoxa d'aquesta dualitat gironina: Víctor Català, Josep Carner, Xavier Montsalvatge, Carles Rahola, Miquel de Palol, Lluís G. Pla, Joan Badia, Eugeni d'Ors i Rafael Masó. Aquest últim va escriure fa quasi noranta anys un text que s'ha exhumat amb motiu de l'Any Masó i que sembla redactat ahir mateix. És, sens dubte, una expressiva mostra d'aquest etern flux i reflux de les onades de la història: «Ens envaeix una joia il·luminada cada cop que sota aquesta crosta grisa, freda i neutra de Girona hi cova un dolç caliu d'activitats i d'energies. Girona l'erta, l'ensopida, l'endormiscada ciutat dels nostres pares s'és reviscolada de fa uns quants anys i s'afirma com a ciutat progressiva i culta, sumant-se a les noves corrents de ciutadania...».

Sant Feliu: En un editorial ja llunyà, titulat «La catedral i també Sant Feliu» (núm. 205, març-abril 2001), dèiem que la restauració de la façana de la catedral faria més evident, per contrast, la degradació de l'església de Sant Feliu i més necessària una intervenció decidida en aquest segon monument. Ara el desig s'ha complert i han començat les obres de reparació. Nosaltres ho celebrem dedicant el dossier d'aquest número al sant i al seu temple, al cap de mil set-cents anys de la seva vinguda a Girona i de la seva mort.